seisma. Kiriku hooldajaks määrati abipraost J. V a r i k, kes pidi kiriku viima üle kirgedekriisist, rahustama meeli ja valmistama ette uue piiskopi valimist.

See ülesanne ei õnnestunud hooldajal J. Varikul kuigi hästi. Kuulunud ise piiskop H. B. Rahamäe aktiivsemate vastaste hulka, ei osanud ta kirikuelus leida lepitavaid toone ega väljendada erapooletult objektiivset suhtumist võitlevatesse pooltesse, vaid hakkas soodustama oma mõtteosalisi. Kired lõid uuesti lõkkele, kui pealegi said kuuldavaks hooldaja kavatsused niisugusel üleminekuajal põhjalike reformide teostamiseks kiriku struktuuris. Õnneks mattusid need kuuldused varsti ja hooldaja ülesanne piirdus lõpuks ajaliselt ja sisuliselt vähesega, peamiselt uue piiskopi valimise protseduuri lihtsustamisega. Kiriku põhimäärusi selles osas muudeti valitsuse otsusega, mis senise aeganõudva, keeruka, kolmejärgulise valimissüsteemi muutis ühejärguliseks, nii et kandidaatide ülesseadmine ja valimine toimub ühtlasi valimiskogus, kus kandidaate võib esitada iga valimiskogu liige.

Uue piiskopi valimisele asudes oli üldiselt kindlaks kandidaadiks prof. J. K õ p p, seda niihästi oma teistest võimalikest kandidaatidest üleulatuva usu- ja teadusmehe seisukoha kui ka oma väljapaistvate moraalsete omaduste tõttu, mis temas lasksid ennustada niisugust lepitajat, nagu seda vajas lõhestatud kirik. Piiskopi valimiskogu astus Tallinnas kokku 14. detsembril. Nagu oli arvatud, valitigi J. Kõpp. 390-st kokkutulnud valijast andsid oma hääled 321 J. Kõpule ja 63 tema vastaskandidaadile A. Soomrele. 20. detsembril astus uus piiskop ametisse.

Tema valimine näis mõjuvat soodsalt kirikuelule. Lainetus näis vaibuvat. Kas aga uuel piiskopil õnnestub täies ulatuses viia erinevaid voolusid ühisele tööle ja kirikuelu sisuliselt usulise kriisi ületamisele, mis samuti lokkab võimuvõitluse kõrval, seda tuleb oodata ära. J. Kõpul on selleks väljavaateid, kui ta peab kinni ülemaalisel kirikuõpetajate kokkutule-



Eesti kroonika 1939, lk. 36